DISSIDENTEN

Nr 2 2026

Upphovsrätten till innehållet tillhör Dissidenten.
All kopiering är förbjuden enligt lag.

Dissidenten är Juridiska Föreningens kårtidning och utkommer med fyra nummer om året.
Tidningen delas ut gratis till alla studenter och anställda vid Juridiska Fakulteten i Lund.

Dissidenten representerar Juridiska Föreningens åsikter. När avvikande åsikter publiceras anges detta. Magasinet är partipolitiskt och religiöst obundet.

ISBN: 14031028
E-mail: dissidenten@jf.se
Annonsera i Dissidenten? Kontakta vice@jf.se
Telefon: 070 355 52 99, 070 355 52 96
Ansvarig utgivare: Per Nilsén
Tryck: Multiply, Malmö, 2026

Redaktör: Alexander Backman
Redaktör med ansvar annons och layout: Malte Stene
Omslag: Malte Stene

Innehåll

4
Ordförande har ordet
av Sofia Åhman

7
Redaktören har ordet
av Alexander Backman

8
Förebilder som formar rätten
av Anne Mullaart och Louise Nilsson

11
Search and Rescue
av Ismail Ali

14
Dissidejten med Lisa Hybbinette
av Danielsson, Tolevska och Laneborg

17
Åt var och en
av Truls Schager Wrisemo

19
Jurist och numera (under VT26) även karnevalist!
Maja Skillius

22
Domstolarna och AI
av Andrea Lindblom

25
Hänt på utbildningen
av Sofia Åhman

26
Vad händer i Utbildningsutskottet?
av Zander Pedersen Videke

28
Hänt på JF
av Vickie Wallin

30
Korsord
av Etlam Enets

Ordförande har ordet

Och så var ännu ett år på JF till ända. Sommaren är nära och runt om i Lund firas nu inlämnade uppsatser, avklarade tentor och på trappan utanför Juridicum står stolta och glada, nyexaminerade jurister med champagnen i högsta hugg. Det är glada ansikten vi möter denna tid på året, och allt känns helt fantastiskt.

Detta är också tiden då föreningens förtroendevalda tackar för sig och gör sig redo för att lämna verksamheten i nya händer. Det är en period fylld av glädje, stolthet och nystarter. För egen del samsas min starka längtan efter att få knyta ihop året, med en svårighet att acceptera att det nu går mot sitt slut. Kanske är det just här man påminns om att var sak har sin tid – och att även detta underbara år måste få nå sitt slut.

Den här tiden på året präglas verkligen av förändring. Många står inför nya kapitel – från studentliv till arbetsliv , från studier på grundnivå till avancerad nivå, eller kanske till och med studier utomlands. Eller som i mitt fall; lämna en vardag som inneburit att ägna sig heltid åt någonting helt annat än studier för att nu komma tillbaka till dem. Oavsett så kan det vara svårt med förändring då det kan innebära både spänning och rädsla. Det har det i alla fall gjort för mig.

Samtidigt är förändring en förutsättning för utveckling. Det är genom den vi växer och tar oss vidare.

När jag tillträdde som ordförande var jag både förväntansfull och rejält nervös. Viljan att göra mitt yttersta var stor, men också rädslan för att inte räcka till. Nu, snart ett år senare, kan jag konstatera att uppdraget har varit lika delar utvecklande som utmanande – och framför allt oerhört givande. Att få representera juriststudenterna vid Lunds universitet har varit en ära.

Ett särskilt tack vill jag rikta till Juridiska fakulteten för ett konstruktivt samarbete. Vi har inte alltid tyckt lika, men det är heller inte syftet. Det viktiga är att kunna lyssna, utmana och tillsammans arbeta för det gemensamma målet: en juristutbildning av högsta kvalitet.

Men det som kommer förbli mitt starkaste minne från detta verksamhetsår är hur så många personer i föreningen tagit sig an sina uppdrag med stor kreativitet, handlingskraft och ambition. Jag vill det innerligaste hylla och tacka alla tjänstemän och aktiva för allt slit, all energi och hjärta ni har lagt ner i vår förening. Att få se er arbeta med JF och utveckla ert uppdrag till något alldeles eget har varit bland det mest fantastiska under det här året.

Jag har varit förtroendevald i JF under 5 år nu. Många gånger har det inneburit oändligt med timmar av envist arbete, tidiga mornar och alltför sena nätter. Men oavsett det, ångrar jag inget. Skamlöst kan jag säga att jag nästan kunnat köra en omgång till. Det har jag att tacka alla er som jag fått dela alla mina år med. Tack för alla skratt, för alla nya vänskaper och för alla erfarenheter och möjligheter som jag annars aldrig vågat drömma om.

Nu stundar sommaren och jag är nog ändå, trots allt, redo att med ett leende på läpparna välkomna den. Till tillträdande presidium, styrelse och tjänstemannakår önskar jag ett stort grattis och ett varmt lycka till! Ni står inför det bästa året av era liv fylld av galenskap, glädje och gemenskap och jag är så avundsjuk på allt ni har framför er.

Bästa juriststudenter och medlemmar i älskade Juridiska Föreningen – det finns inte nog med ord för att beskriva den tacksamhet jag känner för vår tid tillsammans och det har verkligen varit min absoluta ära att få vara er ordförande. Tack JF, för allt.

För Juridiska Föreningen, för sista gången,
Sofia Åhman
Ordförande

Vårbalen 2026
Foto: Philip Ohlin

UTVECKLAS MED OSS

En plats för dig som vill växa – och göra verklig skillnad. Genom att arbeta tillsammans och innovativt har vi skapat oss en självklar plats i händelsernas centrum. Vill du bli en i teamet?

MANNHEIMERSWARTLING.SE/KARRIAR

FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM OCH LINKEDIN

MANNHEIMER SWARTLING

Redo för ledningsgruppen?

Vi tror på att ge alla medarbetare möjlighet att växa i sitt yrke, påverka i sitt arbete och utrymme att vara sig själva. Därför låter vi en nyanställd sitta med vid varje ledningsgruppsmöte.

Som en symbol för att få ta plats runt bordet tog vi fram en specialtillverkad stol.

The Seat.

Vem är du och hur vill du utvecklas?

Starta din karriär på vinge.se/karriar

Alva Thörn

Biträdande jurist och advokat

vinge.se

VINGE

Redaktören har ordet

Vårbalen 2026
Foto: Philip Ohlin

Kära läsare, sköna maj har äntligen kommit till vår bygd igen med härlig vårvärme och en förnimmelse av den stundande sommaren och den blomstertid som kommer. För oss studenter innebär sommaren oftast sommarjobb och så även för mig. Men innan vi kommer dit är det fortfarande mycket roligt kvar att njuta av i vårt kära Lund såsom siste april och Lundakarnevalen i skrivande stund efter en underbar vårbal. Snyggt jobbat Festmästeriet, ni är bäst! Det var den bästa vårbalen jag har varit på. Nu när Luleå Hockey dessvärre är utslagna ur SM-slutspelet får jag då otroligt mycket mer tid att ägna åt studentikosa upptåg vilket väger upp för hur surt det är att inte vinna SM-guld även i år. För min egen hälsas skull är det nog tur. Med tanke på hur sjuk jag blev efter guldfesten förra året är det högst oklart om jag varit frisk ens i september efter en ny guldfest.

För några veckor sedan i skrivande stund påbörjade jag min andra fördjupningskurs vilket fick mig att inse hur fort tiden verkligen går. För bara tre år sedan tänkte jag att det skulle kännas som en evighet innan jag skulle närma mig slutet, hur fel hade inte jag. Men allt har ändå sin tid och jag skulle ljuga om jag inte såg fram emot att få börja tjäna vuxenpengar och kanske kunna ta semester under sommaren i framtiden. Däremot får mitt kommande sista år som student gärna gå väldigt långsamt så jag hinner njuta av den sista tiden fullt ut.

Allt är ju dock inte bara vemod utan nu kan vi äntligen på allvar börja känna hur sommaren är på ingång. Om bara några veckor har många av oss återvänt hem till våra hemstäder för sommarjobb. För egen del ska jag spendera sommaren hemma i Luleå med sommarjobb innan jag återigen återvänder till Lund inför höstterminen. Men innan det så ser jag enormt mycket fram emot att få fira både siste april och Lundakarnevalen.

I detta nummer av tidningen är även trion bakom Dissidejten tillbaka igen för en ny intervju, denna gång med den praktiskt verksamma advokaten Lisa Hybinette. Vi fortsätter även karnevalsvåren genom en intervju med JF:s egna, Anton Öhrn. Utöver det har samma Anton även ställt upp på en intervju om UU:s viktiga arbete (ej att förväxla med "lärosätet" i Stockholmsområdet). Förutom dessa artiklar finns mycket annat gott som vi från redaktionen hoppas att du som läsare kommer uppskatta. När detta nummer når era brevlådor vet vi också vilka som ansluter som redaktörer till hösten när vi blir totalt fyra. Detta ser jag verkligen fram emot och hoppas vi kan leverera en ännu bättre tidning till hösten.

Med det sagt vill jag för både min, Maltes och hela redaktionens räkning tacka för att ni läst våra första två nummer av tidningen. Vi hoppas verkligen att ni uppskattat vad ni har fått läsa och har ni några synpunkter eller idéer så är det bara att höra av sig till oss. Vill ni skriva i tidningen så är ni varmt välkomna, vi söker ständigt efter flitiga skribenter för att Dissidenten ska fortsätta vara Lunds bästa kårtidning. Till dess önskar vi er alla en riktigt härlig sommar när vi gräver guld i USA!

Eder redaktör
Alexander Backman

Förebilder som formar rätten

Kjell Åke Modéer om Ruth Bader Ginsburg och sin egen moraliska kompass

Alla jurister bör känna till Ruth Bader Ginsburg – ikonen som vigde sitt liv dels åt kvinnors rättigheter, dels åt att kämpa för rätten i vår tid. I den nya boken Ruths bok: Ruth Bader Ginsburg, Lund, Sverige och världen - en personlig biografi tecknar professor emeritus Kjell Åke Modéer ett personligt porträtt av sin vän och kollega. Genom ett tjugotal essäer berättar han om deras möten och visar hur hennes liv illustrerar juridikens nära koppling till samhällsutvecklingen och den enskilda individens moral. För Kulturutskottet öppnar han upp om vänskapen och varför Ruth Bader Ginsburg blev en av hans största förebilder.

Nyfikenhet som drivkraft

Kjell Åke Modéer är en äkta Lundaprofil. Sedan han började studera juridik 1960 har han satt avtryck i nästan varje vrå av det akademiska Lund, bland annat som kurator och inspektor för Malmö nation samt ordförande för Akademiska Föreningen. Efter tio år som advokat klev han 1978 in i akademin, i vad han trodde skulle bli en tillfällig utflykt.

"När jag blir pensionär ska jag gå tillbaka och bli advokat igen! Så löd devisen under de första åren."

Riktigt så blev det inte. Akademin vann och trots att det har gått tjugo år sedan den officiella pensioneringen rör han sig fortfarande i fakultetens korridorer. Drivkraften är densamma som för sextio år sedan – en outsinlig nyfikenhet. Forskning är mer hobby än arbete för mig idag, konstaterar han.
Kanske är det just denna prestigelösa inställning som gör hans blick så skarp. Han söker sig ofta mot det som döljer sig mellan raderna; hur juridiken formas i mötet med historia, politik och kultur. Det är också i detta sammanhang som intresset för Ruth Bader Ginsburg kommer in. För Kjell Åke Modéer representerar hon en jurist som använde rätten som ett verktyg för att aktivt förändra samhället. Hennes livsgärning blir ett tydligt exempel på hur juridiken, vägledd av en stark moralisk kompass, kan skriva om historien.

Vi träffar Kjell Åke Modéer för att tala om boken och börjar i den kanske enklaste, men samtidigt svåraste frågan: Vem var Ruth Bader Ginsburg egentligen?

Ruth Bader Ginsburg

Om man ska beskriva henne med tre ord för någon som aldrig hört talas om henne skulle det vara: modig, ikonisk, underdog. Ruth Bader Ginsburg blev domare i USA:s högsta domstol 1993 och satt kvar ända fram till sin död 2020. Under en tid då de konservativa domarna var i majoritet blev hon känd för sina skarpa avvikande meningar (dissents).

Kjell Åke Modéer lärde känna henne redan på 1980-talet. När han planerade ett år som gästforskare i USA fick han av lagmannen i Lund Anders Bruzelius rådet att studera i USA och att där ta kontakt med Ruth Bader Ginsburg, som då var domare i appellationsdomstolen i Washington. Ett brev ledde till det första mötet i april 1982, då han besökte henne i domstolen. Kontakten fortsatte genom årens lopp i form av utbyte av litteratur, intervjuer och tankar, 2004 skrev han om henne i Juridiska Föreningens tidning och kallade henne "rättslig ikon" – vilket hon blev mycket stolt över.

En underdog som blev ikon

Ruth Bader Ginsburg såg sig själv som en underdog: yrkesarbetande mamma, judinna och kvinnlig jurist i en starkt mansdominerad miljö i 1950-talets USA. Hon började sina juridikstudier vid Harvard 1954 – bara fyra år efter att universitetet överhuvudtaget börjat ta emot kvinnor. USA före Civil Rights Act 1964 var, som hon själv uttryckte det i samtal med Kjell Åke Modéer, ett land präglat av apartheid. Kjell Åke Modéer berättar om hur rättighetskampen för kvinnor hängde ihop med den för religiösa, etniska och kulturella minoriteter.

Kjell Åke Modéer drar paralleller till sitt eget liv. Precis som Ruth Bader Ginsburg har han ägnat en stor del av sin karriär åt komparativ rättshistoria och rättsliga kulturer. Som ung forskare i DDR på 1960-talet träffade han tre arkivarier som radikalt förändrade hans syn på juridik och världen:

"De lärde mig att ställa de svåra frågorna: Hur fungerar man egentligen i en diktatur? Gör man motstånd? Anpassar man sig? Blir man en medlöpare?"

Kjell Åke Modéer (86) bor i Lund och har jobbat som advokat tolv år efter studierna, arbetat som Professor i rättshistoria 1977-2007, och är idag Professor emiritus i samma ämne, på väg att bli jubeldoktor i maj i år.

Kjell är aktuell med Ruths bok: Ruth Bader Ginsburg, Lund, Sverige och världen – en personlig biografi. Han hade nyligen bokrelease på fakulteten och han skriver just nu en bok om August Strindberg och rätten, som förväntas bli klar i höst.

Fyra snabba med Kjell Åke Modéer:

Bästa minne från studietiden?
Postseminarierna. Efter de vanliga seminarierna satt vi, en grupp lärare och vi studenter, och drack vin och åt ost. Där delades tankar fritt.

Karneval eller valborg?
Siste april! I år firar han med Akademiska föreningen.

Favoritbok?
Lewis resa av Per Olov Enquist.

Favoritlag?
Malmö FF, och 36 § Avtalslagen

De tre arkivarierna blev hans tidiga förebilder och kom att sätta prägel på hans senare forskning. Berlinmurens fall 1989 blev hans bästa födelsedagspresent – tre dagar senare fyllde han 50 år. Senare kom Ruth Bader Ginsburg att bli en av hans allra största inspirationskällor och förebilder.

Hon har påverkat mig djupt i synen på rätten, en moralisk rättvisa. Som Ronald Dworkin framhöll: 'Taking Legal Rights Seriously' var något som också hon lärde oss, säger Kjell Åke Modéer.

Ruth Bader Ginsburgs orubbliga moraliska kompass och hennes mod att alltid stå upp för sina ideal har blivit en ledstjärna i hans egen forskning. Precis som de tre arkivarierna i DDR en gång utmanade honom att ställa svåra frågor om motstånd, anpassning och medlöperi, så har Ruth Bader Ginsburg fördjupat hans övertygelse om att juridiken aldrig får reduceras till endast paragrafer. Den måste vara rotad i en individuell syn på rätten, i etik, mänsklig värdighet och en aktiv strävan efter rättvisa.

För Kjell Åke Modéer är Ruth Bader Ginsburg därför inte bara en historisk ikon, utan också en påminnelse om att god juridik kräver civilkurage: att våga använda rätten som ett verktyg för det goda och det rätta.

Lund - en viktig stad för Ruth

Ruth Bader Ginsburgs starka band till Sverige grundades redan på 1960-talet. Tillsammans med den tidigare omnämnde Anders Bruzelius deltog hon i ett stort amerikanskt komparativt projekt om processrätt. Sverige hade ett tiotal år tidigare fått en ny modern rättegångsbalk. Projektet blev mycket lyckosamt och resulterade i att de båda slutligen blev hedersdoktorer vid juridiska fakulteten i Lund 1969. Hon återvände flera gånger, skaffade sig flera vänner här och kände en särskild närhet till Lund. När hon 2019, 50 år senare, blev jubelhedersdoktor i Stockholm uttryckte hon att utmärkelsen från Lund var den allra mest betydelsefulla i hennes karriär. Hon bar varje dag sedan 1969 sin doktorsring från Lund.

Ruth Bader Ginsburg arbetade ända in i det sista. *"Hon ville inte gå i pension. Hon arbetade fram till*

sin död. Full speed ahead!" Så sammanfattar Kjell Åke Modéer Ruth Bader Ginsburgs sista år. Hon avgjorde sina sista rättsfall från sjukhussängen 2020 och vägrade lämna sin plats som domare trots kritik. För Kjell Åke Modéer var det typiskt för Ruth Bader Ginsburg att gå emot strömmen och leva efter sina rättsliga övertygelser.

Kämpa för era ideal!

Ruth Bader Ginsburgs livsberättelse är, enligt Kjell Åke Modéer, i sig en påminnelse om varför förebilder spelar roll. I en tid där politiken blivit alltmer polariserad menar han att behovet av personer som henne ökar. Det är kolossalt viktigt att ha förebilder för att hitta sin moraliska kompass, betonar han.

Samtidigt som Kjell Åke Modéer poängterar vikten av förebilder betonar han att varje jurist måste stå på egna ben och värna om sin intellektuella självständighet:

"*Ha förmågan att ifrågasätta juridiken. Skriv inte bara av föreläsaren i hopp om att klara tentan, utan våga utmana det som sägs.*"

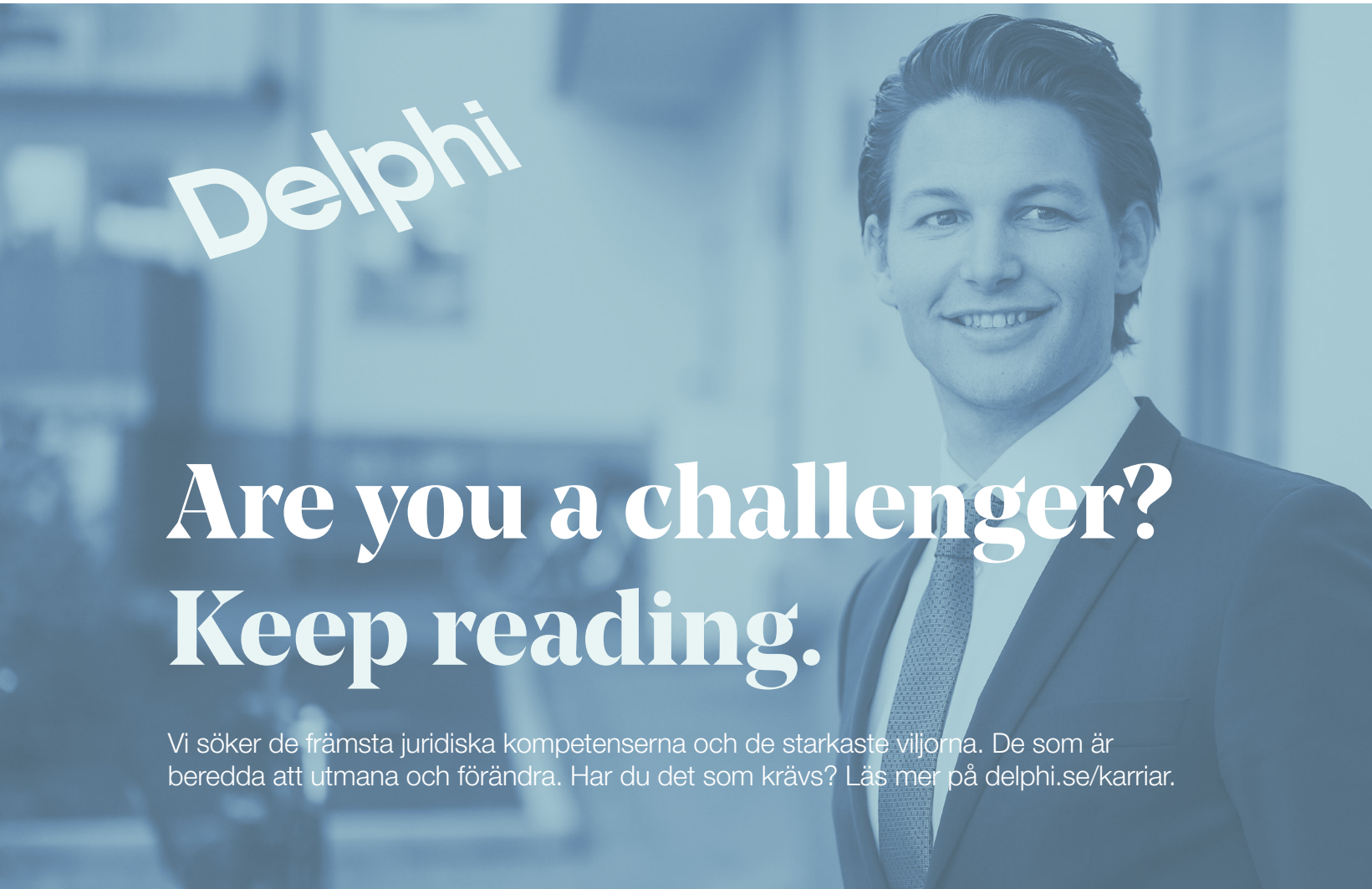
Vilket budskap tror Modéer att Ruth Bader Ginsburg hade velat ge dagens juriststudenter? Kjell Åke Modéer behöver inte gissa; han har ställt frågan till henne personligen.

Det var under en längre intervju 2014. Hon svarade, karaktäristiskt idealistiskt: Alldeles oavsett vad ni vill syssla med - miljörätt, klimatfrågan, diskriminerade eller flyktingar, kämpa mot trafficking eller något annat: arbeta inte i första hand för att tjäna pengar utan för den enorma tillfredsställelsen du kommer att känna att genom att göra livet litet bättre för en annan människa.

Avslutande ord

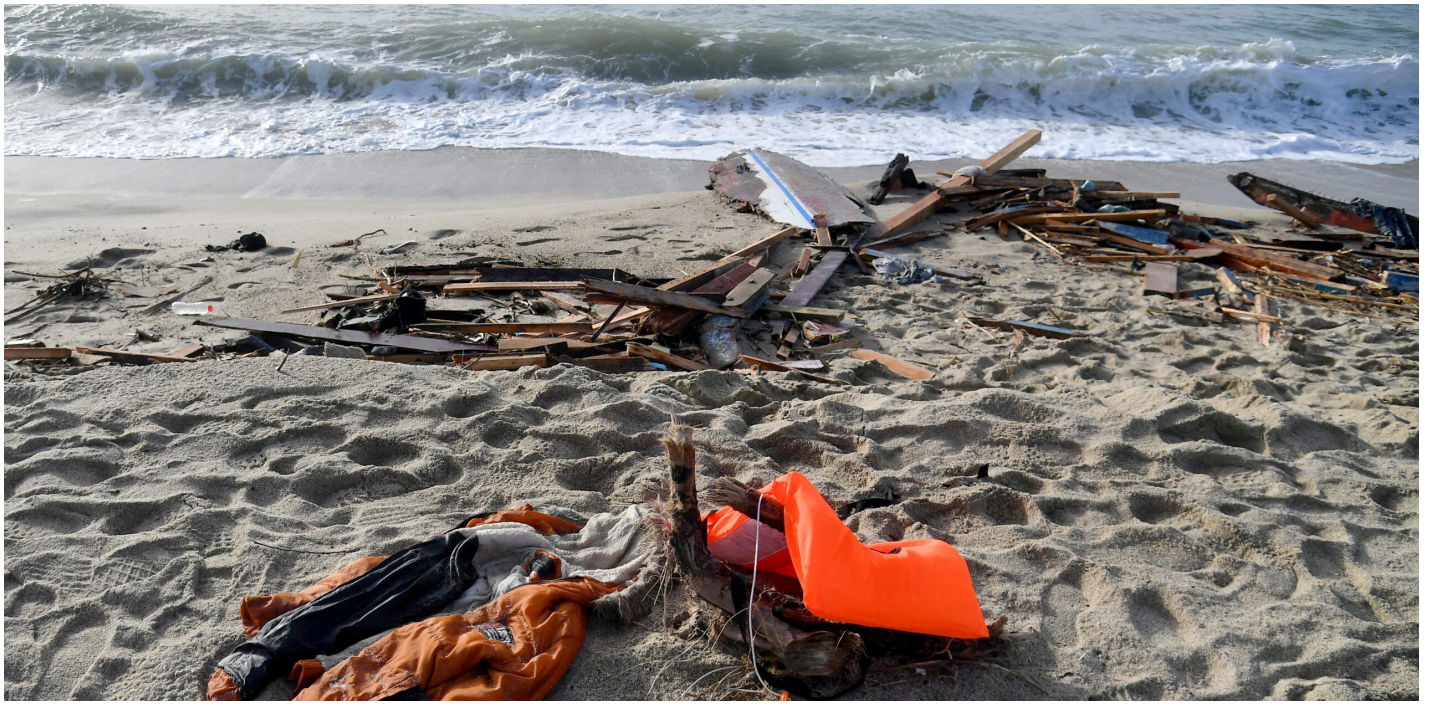
Mötet med Kjell Åke Modéer påminner oss om att juridiken kräver mer än bara tentaplugg, den kräver en moralisk kompass. Genom berättelsen om vänskapen med Ruth Bader Ginsburg ser vi vikten av att våga vara en underdog och låta idealen styra. För den som vill få hjälp att kalibrera sin egen kompass finns Ruth Bader Ginsburgs bok nu hos Gleerups och Bokus. I Ruths anda: Full speed ahead.

Anne Mullaart och Louise Nilsson

Search and Rescue

Migrant Smuggling, and the Limits of International Law at Sea

Dissidenten är en politiskt och religiöst obunden tidning. Åsikterna som förs fram är skribenternas egna.

On September the second 2015, the image of three-year-old Alan Kurdi's lifeless body, washed ashore on a Turkish beach, shocked the world. The Syrian child had drowned alongside his mother and brother while attempting to reach safety in Europe. For a moment, the photograph seemed to awaken global conscience and briefly reignited concern for those risking their lives at sea. Yet, more than a decade later, such tragedies remain far from exceptional. Thousands of migrants, including children fleeing war and persecution, continue to undertake dangerous sea journeys, often with fatal consequences. While international law imposes a clear duty to rescue those in distress at sea, states simultaneously pursue policies aimed at preventing migrant smuggling and irregular entry. This creates a fundamental tension: the same legal framework that obliges rescue may also discourage it.

The legal obligation to assist persons in danger at sea is one of the most established norms in international law, originating from centuries of customary maritime practice. This duty is codified in three primary instruments: the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), the International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), and the International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR Convention).

This rule is not abstract. It applies in real situations every day. If a commercial cargo ship encounters a sinking rubber boat in the Mediterranean, the captain is legally obliged to stop and help. If a coast guard vessel receives a distress signal, it must respond. Saving lives is not optional, it is a fundamental principle of maritime law and part of what it means to be human.

In practice, however, the legal clarity surrounding rescue quickly dissolves once individuals have been brought aboard a vessel. Imagine a rescue vessel picking up 100 migrants from a sinking boat off the coast of Libya. Where should it go next? Italy? Malta? Tunisia? What if those states refuse entry? What if the migrants request asylum? International law provides limited guidance on what happens next. Questions regarding where rescued migrants should be taken, which state bears responsibility for receiving them, and how asylum claims should be handled remain contested. As a result, states frequently engage in disputes over disembarkation, delaying or avoiding responsibility altogether. This lack of coordination weakens the effectiveness of the search and

rescue regime and creates uncertainty for those involved in life-saving operations. This situation has been described as a "maritime legal black hole." Although rights formally exist including the duty to rescue, the right to seek asylum, and protections under human rights law, their enforcement is uneven and at times illusory. At sea, far from public scrutiny and clear jurisdictional frameworks, these guarantees risk collapsing in practice. In this sense, to borrow from William Shakespeare, "something is rotten in the state of Denmark": individuals at sea may formally possess rights under international law, yet fall outside effective systems of responsibility and enforcement, rendering those rights practically and at times even legally meaningless.

Conflict between prevention of Smuggling and SAR

Running parallel to these humanitarian obligations is a legal framework designed to combat migrant smuggling. At the international level, the Protocol against the Smuggling of Migrants defines smuggling as facilitating illegal entry for financial or material benefit and emphasises the protection of migrants' rights. However, within the European Union, the Facilitators' Package adopts a broader approach. It criminalises the facilitation of irregular entry without requiring proof of financial gain, thereby lowering the threshold for criminal liability. The Commission's 2023 proposal seeks to update this framework but arguably deepens its flaws. While it incorporates a reference to financial benefit, it does so in very broad terms, criminalizing conduct if a benefit is merely "promised" or "expected," regardless of whether it is actually obtained or accepted. Furthermore, the proposal deviates from international standards by creating a new offense for facilitation where there is a "high likelihood of causing serious harm," even in the absence of a profit motive. This "securitized approach" views the migrant not as a victim, but as a participant in an illegal border crossing, prioritizing border control over the humanitarian essence of SAR.

Consider this: an NGO vessel rescues migrants from a sinking boat and brings them to Italy. No money is exchanged, no profit is made, and the sole purpose is to save lives. Yet under certain interpretations of EU law, this act could still be seen as "facilitating unauthorised entry." The collision between SAR obligations and anti-smuggling enforcement has created a hostile environment for humanitarian actors. Since 2016, over sixty legal procedures have been opened against SAR NGOs in countries like Greece, Italy, and Spain. As of 2022, 18 of the 25 primary NGO rescue vessels in the Mediterranean had been subjected to criminal or administrative investigations.

The result is a legal paradox: the same act of rescuing people from drowning can be both required by law and punished under it.

This contradiction creates powerful disincentives. For NGOs, the risk is clear: engage in rescue and face potential legal consequences. For private vessels, the calculation can be even starker. A commercial captain who rescues migrants may face delays, legal scrutiny, or difficulties disembarking them.

Unsurprisingly, this affects behaviour. When rescue becomes legally and politically complicated, fewer actors are willing to intervene. The Mediterranean, already one of the world's deadliest migration routes, becomes even more dangerous.
States, too, respond to these incentives. Coastal countries such as Italy and Greece often bear the primary responsibility for receiving rescued migrants. Once individuals are brought ashore, they may claim asylum, triggering lengthy legal processes and political debates. While not all asylum claims are successful, the immediate responsibility of housing, processing, and potentially integrating migrants falls on the receiving state.

Without effective responsibility-sharing across the EU, these states face disproportionate pressure. The result is a system that quietly encourages the prevention of arrival rather than the facilitation of rescue. Border control measures are strengthened, cooperation with third countries is expanded, and rescue operations are sometimes scaled back.

For migrants, the consequences are severe. Without safe and legal pathways into the European Union, migrants are left with little choice but to rely on smuggling networks undermining both the effectiveness of anti-smuggling laws and the humanitarian objectives of search and rescue. When rescue operations are reduced or obstructed, the likelihood of death increases. Those who are rescued may find themselves stranded at sea, caught between legal obligations and political reluctance.

The tragedy is not that the law is absent. On the contrary, there is an abundance of legal rules governing rescue, migration, and smuggling. The problem is that these rules pull in different directions. One demands

that lives be saved; another seeks to prevent entry. Together, they create a system in which doing the right thing can carry legal risk, and avoiding responsibility can appear rational.

Nearly a decade after the death of Alan Kurdi, the image that once shocked the world remains a powerful symbol. Not only of human suffering, but of legal and political failure. Despite the promises that followed, the fundamental contradictions at the heart of the system remain unresolved. Children continue to drown, rescue ships continue to face obstacles, and states continue to struggle or refuse to share responsibility.

This is not a failure of law's existence, but of its design. A framework that punishes rescue, delays disembarkation, and avoids responsibility cannot credibly claim to uphold its humanitarian foundations. If the international community is serious about preventing future tragedies, it must confront this contradiction directly by protecting rescuers, clarifying obligations after rescue, and ensuring genuine responsibility-sharing between states.

Otherwise, the next image that shocks the world will not be a surprise. It will be the predictable outcome of a system that has already accepted its own failure.

Maybe replace with...

In practice, the line between smuggling and humanitarian assistance is often blurred. Rescue operations conducted by non-governmental organisations (NGOs), or even by private vessels, may be interpreted as facilitating irregular entry, particularly when they involve transporting migrants to European shores. As a result, actors engaged in life-saving activities have faced investigations, administrative sanctions, and even criminal prosecution. As one study highlights, assistance at sea is simultaneously framed as an international legal duty and, under certain legal regimes, as a potential criminal offence. This contradiction lies at the heart of the current legal dilemma.

The consequences of these tensions are far-reaching. First, the criminalisation and policing of humanitarian actors create a chilling effect on rescue operations. NGOs, which have played a crucial role in saving lives in regions such as the Mediterranean, face legal uncertainty and operational restrictions that limit their ability to act. Indeed, a significant number of NGO-operated rescue vessels have been subject to sanctions or prevented from operating altogether. This reduction in rescue capacity directly increases the risks faced by migrants at sea.

The division of labour in international law attributes responsibility to states and releases the individual from risking liability if they fail to rescue anyone. In the perplexing legal system of the EU, however, someone who despite their lack of obligation attempts to perform SAR risks criminal liability. If their rescue mission fails they are normally released from responsibility, since it is a state obligation to ensure well-functioning SAR, but if it succeeds they are facilitating unauthorised entry. As discussed previously the FP lacks a requirement of 'financial gain' in the definition of facilitating illegal entry, and the humanitarian exception clause in article 1 (2) is rarely used and applied haphazardly. The rescuer is a smuggler in the eye of the law. Even if the criminalisation and policing of SAR NGOS has increased recently, as described in chapter five, the cases of Chico and Bon Orient exemplifies that private SAR has been viewed as assistance to smugglers for far longer.

Conclusion

Nearly ten years after the death of Alan Kurdi, the image that once shocked the world stands as a reminder not only of individual tragedy but of systemic failure. Despite momentary outrage, the underlying legal and political contradictions remain unresolved, and children continue to die at sea under similar circumstances. The legal framework governing search and rescue and migrant smuggling still reflects a fundamental tension: while it mandates rescue, it simultaneously enables policies that deter it. Addressing this issue requires greater legal clarity, improved cooperation between states, and a renewed commitment to prioritising human life over border control. Without such reforms, the law will continue to fall short - leaving future tragedies not only foreseeable, but inevitable.

Third, these dynamics contribute to what has been described as a "maritime legal black hole," in which migrants exist in a space of legal uncertainty and limited protection. While international law provides certain rights and obligations, their enforcement at sea is inconsistent and often dependent on political considerations. The prevention of rescue does not merely expose migrants to physical danger; it also perpetuates a condition of "rightlessness," where legal protections are theoretically present but practically inaccessible

Ismail Ali

Dissidejten med Lisa Hybbinette

Partner och expert inom fastighetsrätt

Kära läsare, vi är tillbaka! I denna artikelserie är vårt mål att ge er en inblick i juristers liv och yrken. På ett lättsamt sätt möter vi jurister som alla har tagit olika karriärvägar och tar reda på hur de hamnat där de är idag. I detta nummer har vi fått äran att träffa den högt prisade affärsjuristen och LinkedIn-proffset, med ett CV längre än matkön på JF: Lisa Hybbinette!

Lisas resa inom juridiken började tidigt, redan under högstadiet hade hon ett stort intresse för argumentation och fick utmärkelsen "Mina ord är lag". Hon ser juridiken som ett område där man får använda huvudet. Dessutom är juristprogrammet en bred utbildning som öppnar många dörrar.

Hur har din väg sett ut fram till där du är idag?

"Det har varit en ganska spikrak byråresa." Karriären började på Cederqvist där hon arbetade i tre år. 2014 bytte hon till Roschier där hon har stannat kvar. För fem år sedan blev hon partner.

Intresset för fastighetstransaktioner kom av en slump. Det fanns ett behov i fastighetsgruppen och som tur är tyckte hon att det var väldigt roligt. "När man väl har blivit bra på någonting så vill man gärna fortsätta med det". Så blev det också, hela vägen.

Först ville du bli försvarsadvokat, vad fick dig att byta bana?

För många är försvarsadvokat det enda yrke inom juridiken man känner till. Men under utbildningen fick Lisa upp ögonen för affärsjuridiken, specifikt kopplingen till affärer och investeringar samt det kommersiella. Det blev ett naturligt första steg i karriären att söka sig till byråmiljön.

Vad är skillnaden mellan att jobba med och plugga fastighetsrätt?

Under utbildningen upplevde Lisa ett stort fokus på felreglerna i Jordabalken, något som man i praktiken aldrig tillämpar. Istället avtalar man ofta bort Jordabalkens och Köplagens regler och låter ett Share Purchase Agreement reglera affären. Vad gäller fastighetstransaktioner är skillnaden alltså stor och mycket av det hon idag är expert på har hon lärt sig på jobbet.

Hur ser din work-life balance ut?

Som M&A-jurist beror arbetsbelastningen främst på var i transaktionen man befinner sig. Ju närmre [...] man kommer desto högre blir tempot. Framåt slutet är det mycket

som händer samtidigt och det krävs ett högt tempo. Men det är just detta som gör arbetet så roligt.

Överlag upplever Lisa arbetet som flexibelt, speciellt i takt med att man blir mer senior. *"Det är ingen som frågar mig var jag är när de ringer, utan man kan ta väldigt mycket från där man är just då."*

Vad hade du gjort annorlunda idag om du var juriststudent igen?

Var nyfiken och testa nya saker! Många juriststudenter upplever en press att veta vilken bana som är rätt redan i början av utbildningen. Istället uppmuntrar Lisa till att testa många olika saker och att släppa kravet på en perfekt plan. *"Det är ju sällan så att karriären blir exakt som man har tänkt sig. Det är under praktik och det första jobbet som man upptäcker vad man trivs med."* Hon avslutar med att betona vikten av en bra chef och ett bra team för det kommer ha störst betydelse för ens egen utveckling.

Hur kan man som student navigera mellan press och möjligheter under studietiden?

Det är lätt att jämföra sig med andra studenter på ett program där alla är ambitiösa. Men i verkligheten behöver man inte göra exakt samma saker som alla andra för att det ska gå bra. Det finns många olika vägar att gå efter examen för att lyckas bra i karriären.

Vad skulle du säga är den största fördomen om att jobba på byrå och hur väl tycker du den stämmer?

Lisa upplever att den största fördomen är att de aldrig gör något annat än att jobba. Även fast det kan vara många intensiva perioder är bilden mer nyanserad. Men trots det höga tempot är det väldigt intressant, det är nog kanske därför många stannar kvar. *"Man får jobba med väldigt smarta människor, spännande affärer och jätteintressanta klienter som gör stora saker."*

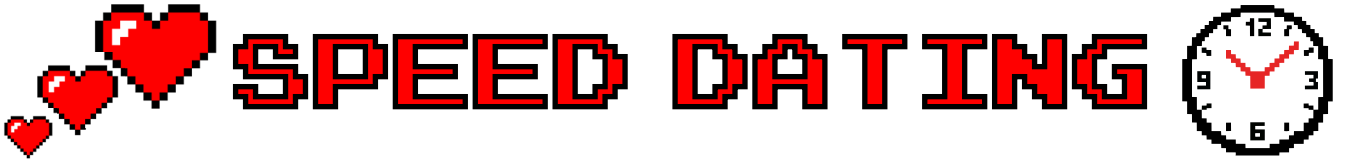
Vilka egenskaper är bra att ha och vad får man ut av yrket?

Du ska gilla juridik, affärer, och att lösa problem som uppstår 2 minuter innan signing. I gengäld erbjuder vi stora transaktioner, en brant inlärningskurva och fler versioner av samma avtal än du någonsin trodde var möjligt.

Om du skulle skriva en kort kontaktannons till yrket på byrå, vad skulle det stå i den?

Mellan matlådor och miljonförvärv – så ser livet på byrå ut.

Wilma Danielsson, Rebecka Tolevska och Siri Laneborg

Är det så fel att skicka kontaktinbjudningar på LinkedIn kl 23 på en tisdag? Det är absolut inte fel!

Stå en hel dag på JiA-mässan eller sitta 18 timmar i streck med ett och samma fastighetsförvärv? Då sitter jag faktiskt 18 timmar i streck med ett och samma fastighetsförvärv.

Favoriträtt? Lasagne – Många lager, precis som ett riktigt bra avtal.

Är det så fel att nämna att man är jurist i vardagliga konflikter? Det är frestande men min erfarenhet är att det sällan gör det enklare.

Är det så fel att bygga en riktigt stor altan utan bygglov, för du är ju ändå partner på Roschier? Ja, som fastighetsjurist känns det ju riskabelt men jag uppskattar självförtroendet.

Ni har JiA-mässans onekligen bästa tygpåse, hur känns det? Det känns jättebra!

Är det så fel att ha fisk i matlådan? Det är inte så uppskattat.

Är det mer kreddigt med en advokatexamen eller att vara med i The legal 500? Man kommer bara med i The legal 500 om man har en advokatexamen eller om man är väldigt framstående så jag skulle säga att det är mer kreddigt.

Är det så fel att använda Lawline på jobbet? Nej, bara man lovar att dubbelkolla svaret.

Ranka följande lagar från bäst till sämst: PBL, Miljöbalken och Jordabalken. 1. JB, 2. MB, 3. PBL.

Favoritbestämmelse? 36 § AvtL – när juridiken behöver lite sunt förnuft

Tänk större.

Vi söker dig som vill utvecklas på riktigt. Som vill ta plats i affärens centrum. Och som tänker större.

Setterwalls är en av Sveriges ledande affärsjuridiska fullservicebyråer med kontor i Stockholm, Göteborg och Malmö. Hos oss arbetar du med uppdrag som gör verklig skillnad för företag och samhälle, både nationellt och internationellt.

På Setterwalls är gemenskapen stark och varje person är viktig.
Här blir du en del av något större – utan att någonsin bli en i mängden.

Välkommen till Setterwalls.

@SETTERWALLSKARRIAR

SETTERWALLS

Åt var och en

Dissidenten är en politiskt och religiöst obunden tidning. Åsikterna som förs fram är skribenternas egna.

Sommar, sol och förhoppningsvis ett examensbevis. I år är det min tur att gå ut ur svängdörrarna för sista gången, äntligen. Tillsammans med alla andra som lämnar in examensarbetet nu till sommaren så lämnar vi äntligen Juridicum för att istället påbörja arbetet med att avbetala våra prydligt numrerade studieskulder. Äntligen! Men bortom sommarens glädje och solens lika bländande sken träder vi alla in i en värld som kanske inte alltid är just lika strålande.

CSN:s fordran är visserligen stor men ändå överkomlig och det är förstås lite beklagligt att vi har fått en ny konkurrent på arbetsmarknaden som malligt nog beryktas vara till hela mänsklighetens gagn. Jag är kanske för cynisk, men har faktiskt svårt att se vilken vinst AI för med sig till den arbetslöse. Till oss arbetslösa? Nej, det var för cyniskt. Vad jag vill komma till för problem går att sammanfatta med några få fruktansvärda ord, men betydelsen av dem kan inte fångas av ens tusen, och sen tusen till, nummer av Dissidenten. Krig, krigsbrott, brott mot mänskligheten, folkmord, en försummad folkrätt, nedmontering av rättsstaten, brist på respekt för de demokratiska principer vi har byggt våra samhällen på; brist på respekt för människan i samhället.

Sådan är världen ibland, för vissa ganska ofta. Men vad angår det oss jurister? Skulle det kanske vara vårt ansvar? Vårt fel att solen strålar, men världen är mörk? Vi har nog allt skött oss tillräckligt väl för att inte vara förtjänta av sådant klander. Och har vi skött vårt så är det ju någon annan som inte har skött sig, någon annans fel, någon annans problem. Åt var och en sitt!

Om det ändå vore så simpelt. Om den här världens problem ändå vore så små att alla kunde lösa dem för sig själva. Det vore en strålande värld!
Det är suktande för många, det förstår jag, att lämna studietiden bakom sig och kasta sig in i ett yrkesliv som går spikrakt mot skyn; att äntligen få tjäna storkovan, inte minst för att få bukt med den där prydliga studieskulden. Det behöver såklart inte vara fel i sig, men det är en sak som är viktig att ändå tänka på, vilket sammanfattas så vackert i den första artikeln, första stycket ur de vägledande reglerna om god advokatsed. Så här står det: *En fri och självständig advokatkår som verkar enligt sunda regler utvecklade av advokaterna själva är en viktig del av rättssamhället och en förutsättning för att enskildas fri- och rättigheter skall kunna hävdas. En advokat har därför en särskild ställning och ett särskilt ansvar.*

Det är inte bara advokaten som har ett sådant ansvar i den här världen, jag ser inte varför samma ansvar redan skulle ankomma juristen. En viktig del av rättssamhället. En förutsättning för den enskildes rätt. Särskild ställning, särskilt ansvar! Det är ord som klingar stormande kraftfullt i en haltande instabil värld.

Låt gå för sommar, låt gå för sol, och hoppas att examensarbetet hinns med när maj snart börjar locka med sina distraktioner, men glöm sen inte bort allt du lärt dig under fyra och ett halvt år av lästunga studier. Det är med den kunskapen vi går ut i en värld som är i desperat behov av den. Bli inte en jurist som bara sköter sitt och struntar i andras. Bli en jurist som tar sitt ansvar! Ditt arbete kommer att räknas hursomhelst, se då till att det räknas för något gott.

Truls Schager Wrisemo

Be the best you.

We are looking for people with the distinct Roschier mindset. People with talent. People with dedication. People with a continuous drive to learn more and develop.

We take pride in recognizing talent and giving them a platform for reaching their full potential. At Roschier, you will have opportunities to work to the best of your ability and develop your talents to the full.

Become the best version of yourself!

Read more at Roschier.com

Jurist och numera

(under VT26) även karnevalist!

Efter många års väntan är det äntligen dags! Och nej, jag tänker inte på fotbollsherrarna som, mot många svenskars belief, lyckades kvala sig in till sommarens VM. Fyra år har vi väntat på Lundakarnevalens fantastiska återkomst. Den 22 maj kommer Lundagård omvandlas till ett kosmiskt festivalområde där rymdskepp, konserter och nöjesfält invaderas av studenter som har en enda sak i tankarna: att göra denna karneval till något out of this world! Bokstavligt talat! Det handlar ju faktiskt om rymden.

Celestialkarnevalen, som årets upplaga kallas, är en kosmisk fest som bjuder på allt från intergalaktiska tåg till storslagna spex och festtält. Det kommer att vara en karneval som inte bara lyfter oss till stjärnorna utan även för oss bortom studievardagens gränser. Så i maj är det dags att lämna Puffen bakom dig, kasta lagboken (OBS endast om du går ut T5, annars lär du behöva den några terminer till) och springa 100m väster för att mötas av en galaktisk upplevelse. Från konserter, spex och tåg till matstånd som serverar bränsle för både kropp och själ, det finns något av alla. Allt detta är möjligt tack vare de över 8700 volontärerna som arbetar tillsammans för att skapa en oförglömlig upplevelse, både för sig själva och besökarna som kommer. Lundakarnevalen är ett kreativt, unikt och riktigt lundensiskt event som speglar den riktiga studentandan i Lund. Så stort är det att även studenter från Uppsala bussas ner bara för att kunna ta del av allt skoj vi har här nere! Vi valde rätt!

Med så många volontärer ligger Lundakarnevalen tvåa i rankningen för världens största volontärevent. Det är bara olympiska spelen som lyckas knipa förstaplatsen. Så det är faktiskt ännu större än sommarens fotbolls-VM, om man gissar på siffrorna lite sådär. Så Lund är både etta som bästa studentstad i Sverige, och tvåa som största volontärevent i världen. Häftigt! Men hur i hela friden ska alla dessa människor, tillsammans med alla besökare, få plats i Lundagård? Själv får man ju kriga för att ens få en plats till vårbalen, och redan där är det trångt att ta foton framför fontänen. Hjälp, man känner ju sig nästan som en alien, allt detta känns ju så främmande (om du inte varit med tidigare såklart). För lite hjälp att navigera oss bland alla drömlika tält, spaceiga sittningar och stjärnskott till studenter har vi intervjuat ett riktigt karnevalsproffs.

Låt oss presentera Anton Öhrn, flitig juriststudent på T4 och passionerad karnevalist. Under årets upplaga av Lundakarnevalen är Anton sektionschef för Foodtrucks, en central del av karnevalens kulinariska upplevelser!

Men vad innebär allt det där? Anton sitter inne med svaren, så låt oss ta reda på det!

Vad innebär det att vara sektionschef för Foodtrucks?

Jag har det övergripande ansvaret för sektionens verksamhet. Det innebär att jag leder ledningsgruppen, som är ett gäng på 17 personer, håller kontakt med alla karnevalister, och ser till att vi håller tidsplaner och budgetar. Det är en roll som kräver mycket administration, mail, möten och planering, men det handlar också om att hålla koll på detaljer, ha en överblick över hela sektionens arbete och att se till att alla karnevalister och besökare av karnevalen har så roligt som möjligt!

Hur många personer är engagerade i Foodtrucksektionen?

Runt 380 personer! Så vi är en av de större sektionerna med i karnevalen. Men störst är Tåget, dem är runt 1 200 personer tror jag.

380 personer är en stabil grupp för att laga mat åt många! Men vad vi kan förvänta oss för foodtrucks är man ju lite sugen på att få veta!

Hur många foodtrucks kommer det att vara på karnevalen? Vilken foodtruck kan man inte missa?

Vi har totalt sex foodtrucks på plats. Vi fick en riktigt fin offert på en exklusiv pizzaugn som vi inte kunde motstå. Efter den har varit hos oss ska den faktiskt vidare till Swedenrock. Alla foodtrucks är värda ett (eller flera) besök, men jag måste därför slå ett slag för pizzatrucken för att den är så unik. Den kan pumpa ut fyra pizzor per minut och jag tror ärligt talat att något liknande aldrig har gjorts på en tidigare karneval.

Finns det plats för en foodtruck som serverar äggmacka med Kalles kaviar?

Karnevalen är så otroligt stor. Vår roll i det hela är att pumpa ut mat till pris och kvantitet som inte är korv eller snacks, men inte heller är sådan mat som krogarna serverar där man sätter sig ner och äter en måltid. Äggmacka måste jag nog säga ligger lite på *Snaxeriets* territorium. Men dubbelmacka med ägg och kaviar med en liten sallad till hade kunnat vara något.

Attans! Tror annars verkligen att en sådan foodtruck hade gått hem. Kanske kan så ett frö hos någon karnevalsgeneral som hinner växa till sig de kommande fyra åren innan nästa karneval. Men även om man antagit en roll som karnevalist under VT26 får man inte glömma att man faktiskt också är jurist(student)! Vi måste ju därför kolla lite hur det går med det juridiska på karnevalen. Vi kan tänka oss att ett eller annat tillstånd har sökts.

Vad är det mest komplicerade att hantera med Foodtruckssektionen rent juridiskt?

Vår verksamhet kommer inte att servera alkohol, vilket är en lättnad för oss i byrokratihänseende. Lundakarnevalen är en ideell förening i grunden, men vår sektion har ett vinstsyfte med verksamheten för att kunna ge ekonomiskt utrymme för andra delar av karnevalen att erbjuda gästerna allt skoj som sker, eftersom tälten och tågen ofta går back. Vi vill ha pengar över till nästa karneval 2030 också, och det kräver att vi på det stora hela går med vinst. Rent juridiskt så är det dock mycket regler kring miljö, avfallshantering och livsmedel som vi måste följa. Som tur är så är Lunds kommun vana vid karnevalen och jobbar i linje med de krav som ställs, samtidigt som de lyckas hålla på karnevalens speciella anda!

Har ni behövt söka bygglov?

Det har ju tak och väggar, så det kan ju inte regna in. Nu kanske Jesper blir besviken, men nej inget bygglov för vår del. Sen står vi ju bara där tre dagar. Ja, bara tre dagar! Kan väl inte räknas som bygglovspliktigt? Eller? I sådana fall är det ett väldigt kort semesterboende. Återstår att se om Byggnadsnämnden kommer och jagar sektionen i maj eller om man lyckas muta dem med sjukt god pizza!

Om ni skulle hamna i tvist med någon sektion, vilken hade det varit då? Vem hade vunnit?

Tvist med Stjärnornas krog helt klart. Vi hade vunnit! Jag är helt enkelt bättre sektionschef än deras sektionschef än Calle (Calle heter faktiskt Calle. Vi har inte valt att byta ut namn, så han kan känna sig träffad, friskriver oss från allt förtal dock).

Efter att ha avhandlat de mer praktiska och juridiska aspekterna av foodtrucksektionen, är det dags att släppa loss och fokusera på det som verkligen gör karnevalen så unik och oförglömlig: skratten, gemenskapen och Oskar Linnros!

Vad är det roligaste med karnevalen? Och vad ser du mest fram emot?

Det roligaste är absolut att få träffa så många människor och andra studenter i Lund! Det är lätt att man mest hänger på jurren, men här har man verkligen fått träffa så många härliga människor som pluggar allt möjligt, och fått bredda sina vyer helt enkelt. Sen ser jag själv mest fram emot den senare delen av dag 2, när problem uppstått och vi tacklat dem

och kommit in i ett härligt flow. Jag ser mig själv sitta i en solstol med en öl i handen och dra ut öronsnäckan (jag har då en radio på mig) och bara kunna slappna av!

Vad är du mest rädd för: att miljö- och hälsa kommer eller en hungrig malmönationskille som pluggar ekonomi som står i kön?

Malmönejschgrabben. Men oroa er inte, alla som står i kön till Foodtrucksen kommer att få mat! Alla är välkomna!

På tal om att alla är välkomna... Vilken föreläsare tror du kommer att dyka upp i foodtruckkön?

På tal om bygglov tidigare, så hade det varit fint att se herr Blomberg! Han får gärna kommentera på konstruktionen om han så önskar. Sen hade det alltid varit trevligt att få se Patrik Lindskoug. Sen David Dryselius! Framförallt David Dryselius!

Vilken föreläsare hade du velat ha som karnevalist i en av era foodtrucks?

Oj, ta bort Jesper från förra svaret då! Jag tror verkligen att Jesper Blomberg har den karnevalistiska andan. Tror han har fötts med den på något sätt, man ser verkligen glimten i ögat. Han har nog kontakter på kommunen när det kommer till bygglov och liknande. Han kan nog ta dem åt sidan och bjuda på kaffe eller liknande medan vi åtgärdar potentiella synpunkter.

Wow, vilken galaktisk info man fått levererad här! När Anton berättar gett oss en inblick i *Foodtrucksektionen* står det klart att det inte bara handlar om att servera mat eller hantera juridiska tillstånd. Det handlar om att vara en del av något större, en galaktisk upplevelse som samlar alla Lunds studenter i en unik gemenskap. Det är denna gemenskap, denna karnevalistiska anda, som gör Lundakarnevalen så speciell.

Så, precis som Anton ser fram emot att slappna av i en solstol efter många månaders förberedande, kan även vi förvänta oss att få vara en del av något som är långt mer än bara världens andra största volontärengagemang! Det är en galaktisk resa bortom stjärnorna! Så lämna lagboken hemma, för du kan bara inte missa denna stora folkfest! Hoppas vi ses någonstans ute mellan galaktiska tält, utomjordiskt tåg och foodtrucks som serverar fantastisk mat i raketfart!

Maja Skillius

Vad sägs om att skydda andras idéer

Vissa saker är mer värda att skydda än andra. Idéer och tankar som leder till prestationer med verkshöjd utgör företagens viktigaste tillgångar, till exempel företagshemligheter, varumärken, design, programvara och innovationer. Immaterialrätt är ett område som växer och blir allt mer komplext, inte minst i dagens globala kunskapsekonomi.

Gulliksson har länge varit de kunskapsintensiva företagens val. Vi jobbar vidare på att det ska vara så även framöver. Kanske tillsammans med dig!

GULLIKSSON

Malmö | Lund | Stockholm | Göteborg | **www.gulliksson.se**

Domstolarna och AI

Hur ser det ut med användningen av AI inom Sveriges Domstolar och hur påverkas domstolarna av den ökade användningen av AI bland parter och ombud?

Även i domstolsvärlden pratas det mycket om AI. Domstolsverkets generaldirektör har nyligen slagit fast att AI-utvecklingen är en av hans högst prioriterade frågor. Under årets chefsdagar, där Sveriges alla domstolschefer och administrativa chefer medverkar, kommer AI att vara huvudtema.

Sedan en tid tillbaka driver Domstolsverket ett antal olika innovationsprojekt. Man har tagit fram en maskningstjänst som kan användas som hjälp när medarbetare på domstolen behöver gå igenom omfattande handlingar för att maskera uppgifter som antingen skyddas av en sekretessbestämmelse eller som innehåller känsliga personuppgifter. Ett annat innovationsprojekt är ”Domsim”, en tjänst där notarier med hjälp av VR-glasögon kan träna på olika situationer som kan uppstå när man leder en rättegång.

Alla medarbetare på Sveriges Domstolar har tillgång till Copilot och många domstolar har valt att ge vissa medarbetargrupper tillgång till Juno AI. På domstolarna märker vi att ombud och parter i allt större utsträckning använder AI för att skriva yttranden. Det innebär bland annat att handlingar som skickas in till domstolarna blivit mer omfattande. Hittills har jag inte hört någon domare ge uttryck för att inlagor skrivna med hjälp av AI håller högre kvalitet.

Eftersom jag själv inte längre arbetar i den dömande verksamheten frågade jag mina kollegor hur de använder AI, vad AI-tjänster gör bra och vad AI-tjänster ännu inte är tillräckligt bra på.

Så här resonerar min kollega A som är tingsfiskal och håller på att utbilda sig till domare:

”Jag tror att man ska vara försiktig med att använda AI för att skriva avgöranden och andra officiella domstolsdokument. Vi har inte tillgång till något bra AI-verktyg för att skriva domar eller beslut. De gånger jag har provat har resultatet inte blivit bra. Jag har också försökt använda AI för att sammanställa text men inte tyckt att det blivit tillräckligt bra. De utkast som tas fram passar inte med domstolarnas sätt att skriva.

AI fungerar hyfsat för att utreda och göra rättsutredningar som inte ska användas officiellt. En AI-tjänst kan vara bra som stöd när det gäller frågor av svårare karaktär. Jag kan få uppslag till vidare spaning och utredning och använder AI i det syftet några gånger i månaden.

I nuläget tror jag att man som domare bör vara försiktig och återhållsam med hur man använder AI som arbetsredskap eftersom kvaliteten inte är tillräckligt bra. Det kan som sagt fungera som ett verktyg när jag gör rättsutredningar, arbetar med sammanställningar eller bearbetning av text. Jag skulle inte rekommendera någon att använda AI för att skriva domar eller föreslå straffvärde för en viss gärning – där är inte AI tillräckligt bra än. ”

En annan kollega, domaren D, resonerar så här:

”Jag använder Juno AI som ett sökverktyg om jag vill hitta information och praxis om en brottstyp som jag inte är så bekant med. När jag inte riktigt vet var jag ska börja leta upplever jag att Juno AI kan hjälpa mig att peka ut en riktning var jag kan titta vidare. Tyvärr tycker jag inte att Juno AI är så bra när det gäller att hitta praxis som inte är refererad, det vill säga avgöranden som inte tagits in i NJA eller RH. Jag tycker inte att det går att använda AI för att skriva förslag till domar eller beslut.”

AI-utvecklingen är en utmaning även för domstolarna och vi är precis i början av resan, personligen ser jag fram emot alla intressanta frågeställningar som kommer att behöva hanteras längs vägen.

Ordförande Lundajuristerna
Andrea Lindblom

Vi vill lära känna dig som *student*!

Vi är måna om relationen med dig som student. Du är viktig för att vi även i framtiden ska vara ett självklart val för våra klienter och för att vi ska kunna fortsätta leverera affärsjuridisk rådgivning i världsklass.

Det finns flera möjligheter för dig att skapa kontakt med oss redan under studietiden. Just nu kan du till exempel söka till vårt mentorskapsprogram med start i höst. Läs mer och ansök på gda.se/karriar

SKAPA KONTAKT

G&D

Kickstarta din juristkarriär på White & Case i Stockholm

White & Case är en av världens ledande advokatbyråer, med över 2 600 jurister på 43 kontor i 29 länder. Vårt Stockholmskontor öppnade 1983 och är idag en av Sveriges främsta affärsjuridiska byråer. Vi är marknadsledande inom bland annat private equity, corporate M&A, debt finance, capital markets och disputes.

Vår starka internationella närvaro och det globala nätverket gör oss särskilt attraktiva för ambitiösa juridikstudenter som vill arbeta gränsöverskridande – både affärsmässigt och geografiskt. Hos oss får du tidigt ta ansvar i högprofilerade transaktioner och komplexa ärenden tillsammans med kollegor från hela världen.

Vi tror på att forma nästa generations jurister i en inkluderande, prestigelös och utvecklande miljö där varje medarbetare spelar en viktig roll. Vår framgång bygger på att vi rekryterar och investerar i juridiska talanger – och ger dem rätt förutsättningar att växa.

Om du börjar din karriär hos oss i Stockholm kan vi lova dig:

Ett globalt nätverk
bygg långsiktiga relationer med kollegor och klienter över hela världen.

Utveckling från dag ett
arbeta direkt i team med erfarna jurister och bidra i verkliga projekt från start.

Stöd och gemenskap
bli en del av ett nära och hjälpsamt team, med hela den internationella organisationens resurser bakom dig.

Läs mer om oss här: www.whitecase.com

Hänt på utbildningen

När du läser detta är snart ännu ett läsår avslutat och sommaren är stundande. Det har varit ett år fyllt av förändring, inte minst när det kommer till utbildningsfrågor. JF såväl som fakulteten och universitetet har ägnat mycket tid och energi åt dessa frågor för att göra vår utbildning till den bästa som den kan vara.

En kär följetång under året har varit AI-frågan. Den är fortsatt aktuell och ännu inte avklarad. Med tanke på hur föränderligt AI-området är och hur snabbt tekniken utvecklas kommer det nog dröja ett bra tag innan vi bekvämt kan konstatera att frågan är avklarad. Det gäller att vara på tårna och hänga med i den utvecklingar som sker. Här arbetar fakulteten aktivt med implementering av AI i olika kursmoment där det är relevant för undervisningen.

När vi ändå pratar AI vill jag säga att jag förstår er osäkerhet kring hur AI får användas och jag förstår frustrationen kring det. Även om AI-användningen inte ännu är reglerad i den omfattning som vi önskar så finns det faktiskt en policy för AI användning som fakulteten har tagit fram. Jag vill verkligen uppmuntra er att läsa igenom den om ni känner er osäkra på hur AI får användas i studierna.

En annan fråga som följt oss under året är ju rektorsvalet! Nu närmar sig slutet av den processen och när du läser det här så kommer valet ha ägt rum. Det är dumt att spekulera så jag uppmanar alla läsare att ta fram första bästa sökmotor och googla ”Rektorsval LU” och ta reda på vem som blivit utsedd att vara Lunds Universitets främsta företrädare under de kommande åren!

En sista fråga som återkommit under året är resursbristen för juristprogrammen. Juristutbildningen tilldelas i dag förhållandevis begränsade medel per student i det statliga anslaget, något som JF anser måste förändras. Vi ser en risk för att Sveriges rättsstat försvagas om utbildningen fortsätter att vara underfinansierad och nedprioriterad, särskilt i en tid då kraven på rättsväsendet ökar genom hårdare straff och mer komplex lagstiftning. Det politiska fokuset har i stor utsträckning legat på fler poliser och skärpta påföljder, medan behovet av välutbildade jurister har fått stå tillbaka. På sikt leder bristande resurser till försämrad utbildningskvalitet, vilket i sin tur hotar rättssäkerheten. Den nödvändiga förändringen här kan dock inte åstadkommas på fakultets- eller universitetsnivå utan ansvaret ligger hos politikerna. Den här frågan jobbar vi med både inom LUS och JURO och frågan om resurser har exempelvis valts som ett prioriterat område i LUS strategiska treårsplan.

På nationell nivå har samlingsorganisationen för alla Sveriges Juridiska Föreningar, JURO (Juris studerande riksorganisation) sammanträtt tre gånger under vårterminen. JURO:s styrelse har framförallt diskuterat frågor kring det tuffa ekonomiska läget och resurser till juristutbildningarna, men också diskuterat vikten av återhämtning för juriststudenterna. Även i JURO har såklart AI-frågan diskuterats flitigt. Samarbetet har fortskridit väl och vi ser fram emot fortsatt gott samarbete med de andra Juridiska Föreningarna i Sverige.

Avslutningsvis vill jag tacka Utbildningsutskottet, BG och kursombuden för den otroliga insats de gjort det här året. Ert engagemang, driv och initiativförmåga är vad som gör att vi kan bedriva en kvalitativ och effektiv utbildningsbevakning, och som möjliggör för oss att fortsätta utveckla vår utbildning. Jag vill också tacka Juridiska fakulteten, särskilt Henrik, Patrik, Ellika, Elsa, Torvald, David, och Karin, för det fina samarbete som vi haft under året. Tack för att ni alltid ser oss som en seriös och självklar samarbetspartner, och att ni arbetar med oss mot vårt gemensamma mål; att säkerställa att juristutbildningen i Lund är den absolut bästa.

För Juridiska Föreningen,
Sofia Åhman
Ordförande

Vad händer i Utbildningsutskottet?

I år är det 30 år sedan Juridiska Föreningen officiellt fick kårstatus. Detta kan verka som en petitess, men det innebar även att föreningen fick ansvar för utbildningsbevakning, som idag är en av Juridiska Föreningens tre grundpelare. Detta sköts idag av Utbildningsutskottet (UU), som i mångt och mycket arbetar bakom kulisserna. Vi har intervjuat vice ordförande med ansvar för kursombuden, Anton Öhrn, om utbildningsutskottets arbete.

Vad fick dig att söka till UU?

När jag under termin 1 fick nys om kursombuden så bestämde jag mig för att söka det, och blev sedan det! När jag sedan fick jobba med UU som kursombud tyckte jag att det var kul, och att utskottets tjänstemän verkade vara ett härligt gäng, så därför sökte jag sedan tjänstemannapost inom UU! Jag rekommenderar verkligen att söka en post inom UU, speciellt om du känner att du vill få en ökad insyn och förståelse för fakulteten och universitetets arbete i stort.

Kan du beskriva UU:s arbete?

Hela utskottets arbete bygger på en av Juridiska Föreningens tre grundpelare – utbildningsbevakningen! Vi agerar som studentkollektivets språkrör gentemot fakulteten och, genom förankring, universitet i sin helhet. Inom detta så har vi även en del olika saker som vi arrangerar, däribland Speak up-days och Vi måste prata-veckan med utgångspunkt i ämnen som är viktiga för studenterna, som exempelvis studiestress. Jag skulle också vilja slå ett slag för studiementorskapsprogrammet, som fungerar lite som en mer plugginriktad novischperiod men där man kan få faddrar från alla terminer!

Vad tycker du är det roligaste med att vara en del av UU?

Det roligaste är nog den goda sammanhållningen inom utskottet, och alla människor man får lära känna! Sen tycker jag även att det är väldigt kul att få en större insikt i utbildning samt att få diskutera den med fakulteten. Ofta lyssnar fakulteten på vår feedback och tar den vidare, vilket känns bra!

Kan du ge exempel på förändringar som har skett på grund av UU:s arbete och frågor som ni aktivt arbetar med just nu?

Mycket ligger just nu i luften för beslut och jag är i viss utsträckning bunden av sekretess. I nuläget diskuteras exempelvis förändringar kring examinationen inom folkrätt på termin sex, en flytt av rättegångsspelet på termin två och att vi kontinuerligt diskuterar frågan om återhämtning (“vinterlov”). Vi har också arbetat mycket med den underliga lukten i Pufendorfsalen, vilket ledde till att flera nya rökförbuds-skyltar sattes upp.

Vilken är UU:s största utmaning?

En av våra största utmaningar är nog ändå kursvärderingarna. Dessa utgör en viktig utgångspunkt för vårt arbete, och svaren kan vara väldigt varierande. Ibland är det svårt att hitta den röda tråden som utgör studentkollektivets samlade åsikt, men det är också just den utmaningen som är vår huvudsakliga uppgift, så det känns sällan särskilt tufft, bara kul!

Zander Pedersen Videke

Börja din karriär hos oss

lindahl.se/karriar

Är du i början av din juridiska karriär – eller redo för nästa steg? På Lindahl får du arbeta med affärsjuridik i en miljö där utveckling, samarbete och engagemang står i fokus. Hos oss möter du erfarna jurister, spännande uppdrag och en kultur där du får växa – både professionellt och som person.

Håll utkik i Lindahls kanaler – @advokatfirmanlindahl

Kanske ses vi snart?

Lindahl

Hänt på JF

Helt plötsligt befinner vi oss nu i maj och det här verksamhetsåret börjar lida mot sitt slut. Med det börjar det även bli dags för mig och Sofia att tacka för oss. Det är svårt att sätta ord på hur fantastiskt det senaste året har varit och den tacksamhet jag känner för föreningen och min tid i Lund. Även om jag har en tid kvar av min utbildning vet jag redan nu att jag kommer att bära med mig de många starka band jag knutit här och med stor värme och glädje se tillbaka på denna tid. Men innan vi börjar blicka framåt mot ett nytt verksamhetsår med en ny tjänstemannakår och en ny styrelse som är så oerhört taggade på att dra i gång med deras arbete och sprudlande idéer ska vi passa på att blicka tillbaka på en del av allt fantastiskt som har hänt på JF den här våren.

Den 18 april var det äntligen dags för den efterlängtade Vårbalen som självklart blev en stor succé. På scen fick vi ta del av våra fantastiska utskott, Culpakören, Dolu§pexet och Casuskapellet som bjöd på helt fantastiska framträdanden. Framåt småtimmarna fick vi dessutom chansen att dansa loss till Sean Banans gamla godingar under eftersläppet. Stort tack till Festmästeriet och alla som har planerat, repat och preppat. Vilken bal!

Idrottsutskottet har haft en fartfylld vår med många roliga evenemang. De har anordnat en idrottsgala, deltagit i kårmästerskapen men även arrangerat evenemang som klättring och hot yoga.

Den här våren har vi även bjudits på många spännande evenemang från vårt Programutskott. De har bland annat anordnat en Öppet Fall livepodd där Anton Berg och Christian Dahlman pratat om Kaj Linna-fallet samt genomfört en lunchföreläsning tillsammans med Åklagarmyndigheten. Sedan bjöd de självklart alla T2:or på den klassiska Mitterminspuben.

Köksmästeriet har fortsatt att bjuda in våra medlemmar på kulinariska mästerverk under deras mycket populära koncept Wine & Dine.

Under våren har vi dessutom sett nyheter i form av Kulturutskottet som tagit med ett gäng kulturella juriststudenter på musikal på Malmö Opera och Idrottsutskottet som använt lokalen för visning av både VM-kval och OS-tävling. Det är alltid lika roligt när kreativiteten flödar och nya idéer tar form i våra utskott!

Att pyssla ihop i kalendern för att få plats med alla roliga evenemang som har anordnats i år har varit en av mina bästa arbetsuppgifter. Det är en ständig påminnelse över det otroliga driv och engagemang som finns i den här föreningen, något vi inte tar för givet. För det vill jag tacka våra fantastiska tjänstemän, jobbare, aktiva och alla medlemmar som ser till att det alltid bryggs kaffe på JF . Det är tack vare er som fler vill engagera sig, och som JF fortsätter att vara Sverige främsta studentkår™. Tack till er för ett helt otroligt år, det har varit en ära att få vara Vice ordförande för den här föreningen

Vickie Wallin
Vice Ordförande

TRYGGHET

UTMANING

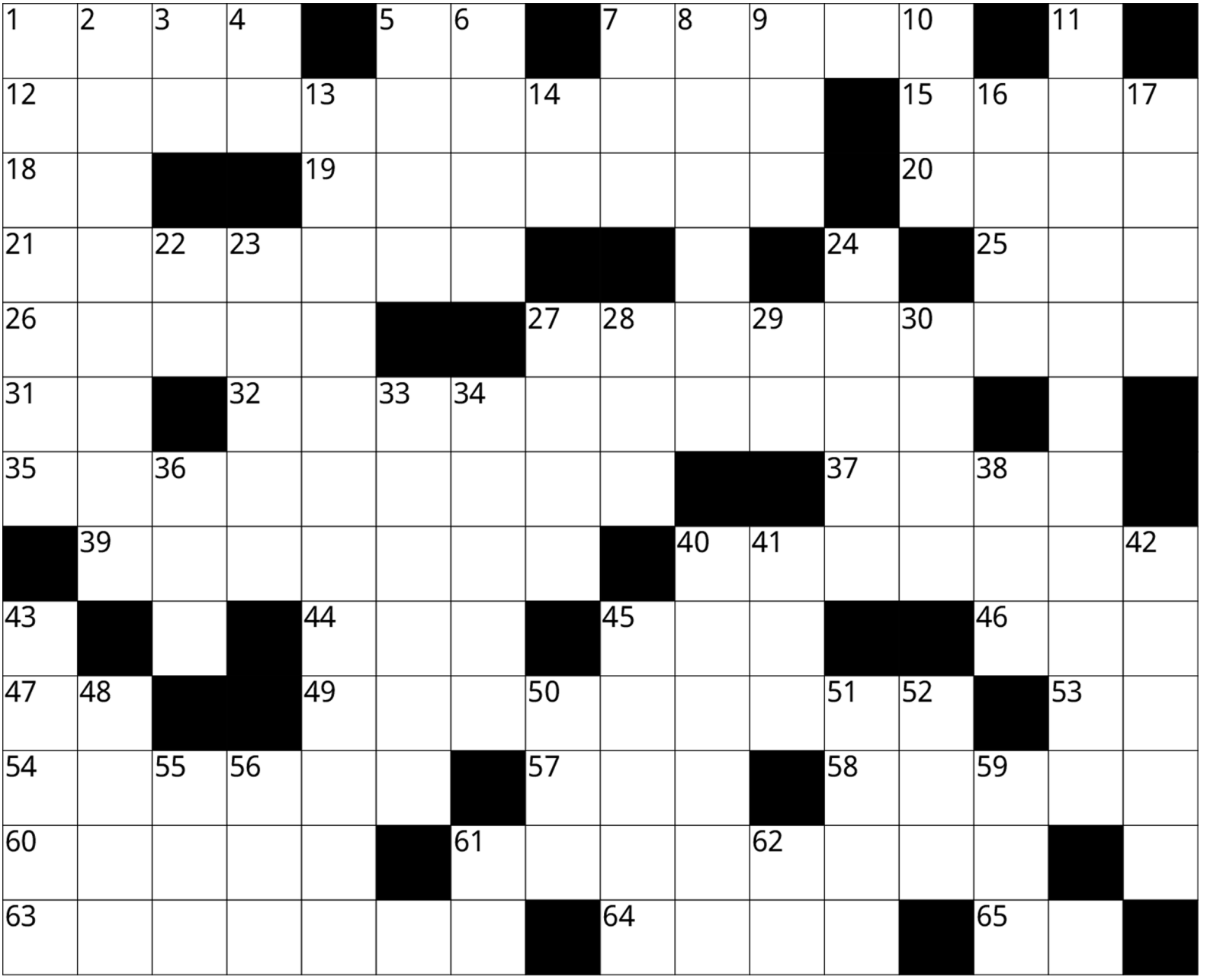
FÖR DIG MED TYDLIGA MÅL

Med lång erfarenhet inom affärsjuridik vågar vi prova nya vägar fram till marknadens bästa lösningar. Genom att se både utmaningar och lösningar från olika synvinklar kan vi erbjuda långsiktigt hållbar rådgivning till våra kunder.

Alla våra medarbetare är delaktiga i att driva byrån framåt och kan vara med och påverka. En inkluderande och jämställd plats för att utveckla sig själv, sina kollegor och Cederquist i sin helhet.

Nå dina mål på karriar.cederquist.se

CEDERQUIST

Loddrätt

1. Dog vid Gideons hand.
5. Där bocken brinner ner, förkortning.
7. Tätort nära kalmar, ett klippigt verb?
12. Sveriges informella nationaldryck.
15. Topp.
18 Bill Oakley, Rhonda Pearlman, för att nämna några
19 Bush in the 80:s and dog on HBO.
20 Common ground for Switzerland, Slovenia, and Slovakia, et. al.
21. Sockrig hemstat.
25. Baklänges applikati onsprogrammering sgränssnitt, eller en vattendelare på puben.
26. En femtedel av en riktning.
27. Vanligt förekommande begrepp i Inkomstskattelag (1999:1229).
31. Engelskt som.
32. Vanligaste hyresvärden för lundastudenter
35. Startskott på efterfest eller tecken på att gå hem.
37. Flottigt, mc:ande.
39. Grischig person innan grisch.

30 Dissidenten © 2026

40. Raktetgevär.
44. Trumma hos Igbo-folket.
45. Grischigt fotbollslag.
46. Indelning av Sverige, med start 1634.
47. Global offensive, m.fl.
49. Månad, som jag vill bli väckt efter.
53. Rayfield Wright, Ron Mix, och Bob Brown, för att nämna några.
54. Indisk tautologi, utan mjöl.
57. Märke med anknytning till Lavar, Gelo, Lonzo och Melo.
58. Album med tioårsjubileum i år, which / one.
60. Flera av den största enheten inom den geologiska tidsskalan, fast baklänges.
61. Gemensamt namn på naturälskande president och alkoholiserat gosedjur.
63. Lärare på högre lärosäte med pedagogiskt fokus.
64. Slavisk monark.
65. Vanligt prefix till 47, särskilt i 47 lodrätt.

Vågrätt

1. Förändring, passiv.
2. Pragmatic types.
3. Vanligt prefix till bil och orsak till förvirring angående "bevingad råtta" på spanska.
4. Annat namn för yaoi.
5. Hittas bl.a. i trädgårdar och hos Elsa Beskow.
6. Avse (ämna).
7. Band bakom låt populäriserad av Serial Experiments Lain.
8. Föreläsare på T1 med Ä i stället för A.
9. Danmarks näst största flykplats.
10. Referenssystem och bananavnjutare.
11. Flottigt mc:ande.
13. Plats söder om Neapal, ofta besökt av anhängare till 45 lodrätt.
14. Titel för vissa jurister och en känd vice.
16. Engelsk bricka baklänges, eller riktigt duktig.
17. Samhällen från 1000-talet i Nordafrika.
22. "Frivillig" sammanslutning med tystnadsplikt.
23. Vad du kan kalla en svensk dränerare, om du vill.
24. Nepoband med pengar men inte tid.
27. Felstavat fel eller utfärdande, på engeleska.
28. Femi Adeyemis magnum opus.
29. COD for Jane Margolis.
30. Svensk arbetsgivarorganisation i mediasektorn.
33. Machete, kniv, svärd på engelska med en extra vokal. Uppvuxen på Skanstull.
34. Baklänges lök, passar bra med potatis.
36. Populär subjunktion och infinitivmärke.
38. Ökänd icke-PK anonym diskussionssida.
40. Misogyn term för en konventionellt attraktiva och tråkiga kvinnor.
41. förkortning av 26 vågrätt.
42. Intervjuad två gånger i detta nummer, flyger fritt som en fågel?
43. Huvudstad i afrikas 14e mest befolkade land.
45. Den "aktiva" aspekten av en finansiell transaktion.
48. Post-hardcore album med kultstatus från 2011.
50. För att vara ärlig, men kort.
51. Bromsklossar på hjul.
52. Söt eller sällsynt, eller varför inte båda.
55. Franska spelinspektionen, förtkortning.
56. Jag är skyldig dig, en enkel ledråd: tre på varandra efterföljande vokaler.
59. Ingrediens i pytt royale, slang.
61. Pilsner och nyhetsbyrå.
62. Net, e contrario.

DISSIDENTEN
JURIDISKA FÖRENINGEN

B Posttidning
Juridiska Föreningen
Box 207
211 00 Lund
Sverige

Vi ses i nästa nummer!

Kontakt:

E-mail:
dissidenten@jf.se

Annons:
vice@jf.se

Telefon:
0703-555 299
0703-555 296